

TYGODNIK

PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA KRÓLESTWA POLSKIEGO.

ROK 24.

CZĘŚĆ XLVII.

PETERSBURG.

W Drukarni Wojennej.

1853.

TYGODNIK

PETTERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA KRÓLESTWA POLSKIEGO

363

III

CZASOP.

24(1853)

Biblioteka Jagiellońska

1002195061

TYGODNIK

PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA

KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Ekspedycji Gazet Petersburskiego Pocztaui, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena ROCZNA w Rosyji

z pocztą, a w Stolicy, z

noszeniem do mieszkań, 15

rubli. PÓŁROCZNA 8 rubli

srebrem.

WTOREK, $\frac{6}{18}$ STYCZNIA.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, $\frac{5}{17}$ STYCZNIA.

NOWINY DWORU.

W przeszłą Środę, 31 Grudnia, zostający przy Poselstwie Bawarskiem, porucznik hrabia *Luxburg*, i porucznik gwardyi Królewsko-Wirtembergskiej baron *Wimpfen*, mieli zaszczyt być przedstawionemi J. C. Wysokości W. X. Następcy Cesarzewiczowi.

W dniu 5 Stycznia b. r. Radzca Tajny *Kisielew* złożył N. Cesarzowi Jmci Francuzów listy wierzytelne, umocowujące go w charakterze Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Jego CESARSKIEJ MOŚCI.

Przez Rozkaz dzienny CESARSKI w Wydziale Wojskowości, z dnia 1 Stycznia 1853, Ober-Prokurator Najśw. Rządzącego Synodu, Jenerał-adjutant Jenerał-porucznik hrabia *Protasow*, mianowany Członkiem Rady Państwa, z zachowaniem dotychczasowych obowiązków i godności. Liczący się w połowej konnej artylleryi Jenerał-major *Knorring 3*, przeznaczony do zostawania przy Inspektorze całej artylleryi—Sztabs-kapitan Lubelskiego pułku strzelców *Pucilo 1*, mianowany Horodniczym miasta Dżisny, na miejsce Rotm. Reichardta, który otrzymuje dymisyą dla słabości zdrowia;—Liczący się w jeździe Jenerał-porucznik *Schiling 1*, otrzymuje dymisyą z mundurem i pensyą całkowitej gaży.

— Przez Rozkaz dzienny CESARSKI do Korpusu Inżynierów Dróg Kommunikacyi, z dnia 18 Grudnia, mianowani: Pomocnik Naczelnika drogi żelaznej S.-Petersbursko-Moskiewskiej Pułkownik *Jerakow*, zostającym przy Głównozarządzającym Wydziałem Dróg Kommunikacyi i Budów Publicznych,

a Naczelnik Wydziału Kunsztowego Departamentu dróg żelaznych, Podpułkownik *Zujew*, Pomocnikiem Naczelnika drogi żelaznej Petersbursko-Moskiewskiej.

— Przez Rozkazyienne CESARSKIE w Wydziale służby Cywilnej z dnia 21 Grudnia 1852, zatwierdzony zostaje na urzędzie, wybrany przez Szlachtę, Marszałek powiatu Święciańskiego, dymisyonowany w 1843 roku z Jeneralnego Sztabu w randze Pułkownika *Chomiński*;—wykreśleni zostają ze spisów, zmarli: Wołyński Sędzia Sumienia, Radzca Dworu *Sanocki*, Radczy Honorowi: Szef Biura w Kowieńskim Szlacheckim Deput. Zgromadzeniu *Piotrowski*, i Kurator Honorowy Szkół powiatu Połockiego *Sycianko*.—24 tegoż m. uwolnieni zostają od służby, dla słabości zdrowia, młodszy urzędnik do szczególnych poleceń przy Wileńskim Cywilnym Gubernatorze, Sekretarz Kollegialny *Iwanowski* i Ostrogski Pocztmistrz, Sekretarz Kollegialny *Sadkiewicz*;—wykreśleni ze spisów zmarli Radczy Tajni: Zarządzający 1 oddziałem przybocznej J. C. Mości Kancellaryi i Dyrektor Inspektorskiego Departamentu Wydziału Cywilnego, szambelan *Kowalkow*, i Członek Rady Kontroli Państwa, hrabia *Apraxin*.—25 tegoż m. Za odznaczającą się służbę zostają podniesieni do rangi Radczy Tajnego, Członek Głównego Szkół Rządu, Rzeczywisty Radzca Stanu *Gruber*;—Rzeczywistego Radczy Stanu, Radczy Stanu: Vice-dyrektor Departamentu Ministerstwa Oświecenia *Berthet*, Urzędnik do szczególnych poleceń przy Ministrze w Wydziale Medycznym *Nieczajew*, Akademicy Zwyczajni Akademii Nauk: *Jakobi*, *Pogodin* i *Ustriatow*, Professorowie Zwyczajni CESARSKICH Uniwersytetów: S.-Petersburskiego *Kazem-Bek*, i Moskiewskiego: *Inoziemcow* i *Heimann*;—Radczy Stanu, Radczy Kollegialni: Urzędnik do poruczeń szczególnych przy Głównym Zarządzie Cenzury, pełniący tymczasowo obowiązki Dyrektora Kancellaryi Ministra Oświecenia *Kuzniecowa*,

i Professor nadzw. S. -Petersburskiego Uniwersytetu *Muchliński*; — Dyrektor Departamentu Medycznego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Cywilny Jenerał-Sztab-Doktor, Radzca Tajny *Richter*, na własną prośbę otrzymuje uwolnienie od tego urzędu, z pozostaniem Członkiem Rady Medycznej Ministerstwa.

Reskrypt CESARSKI do P. Ministra Dóbr Państwa, Jenerał-Adjutanta Hrabi Kisielewa, z dnia 6 Grudnia 1852.

«Hrabio Pawle, synu Dymitra. Długoletnia służba wasza Tronowi i ojczyźnie w wojskowym i cywilnym zawodzie, stale towarzyszona pałającą gorliwością i niezmordowaną działalnością, oddawna już zjednała wam prawo do Mojego szacunku i wdzięczności. Oceniając w zupełności prace wasze w zarządzie poufaném wam Ministerstwem Dóbr Państwa, i z zadowoleniem postrzegając wzrastające dobre ich urządzenie,—nadaję wam w dowodzie szczególnego Mojego zadowolenia, załączający się przy niniejszym Mój wizerunek brylantami ozdobiony, dla noszenia w pętlicy.

«Pozostaję ku wam nazawsze przychylnym.»

— Przez Reskrypta CESARSKIE z dnia 6 Grudnia 1852, najlaskawiej mianowani kawalerami orderów: Orła Białego, Dyrektor CESARSKIEGO Alexandrowskiego Lyceum, Jenerał-porucznik *Broniewski 1*; — Św. Włodzimierza 2 klasy, Jenerał-adjutant, Jenerał-porucznik *Tołstoj 1* i Jenerał-majorowie: Dowódzca Finlandzkiego pułku gwardyi *Kryłow 1*, Dowódzca 2 brygady 15 dywizyi pieszej *Engelhardt 3* i Dowódzca 2 brygady 13 dywizyi pieszej *Kowalewski 1*; — Św. Anny 1 klasy, z koroną CESARSKĄ, Jenerał-majorowie: Dowódzca pułku Grenadyerów gwardyi i 3 brygady piechoty gwardyjskiej *Sallos*, Dowódzca Siemionowskiego pułku gwardyi i brygady piechoty gwardyjskiej *Gildenstube* i Dowódzca pułku Huzarów gwardyi i 2 brygady 1 lekkiej dywizyi jazdy gwardyjskiej *Budberg 2*; — Św. Anny 1 klasy, Jenerał-majorowie: z orszaku J. C. Mości *Demiadow 1*, Dowódzca bataljonu Saperów gwardyi *Chomutow 2*, Dowódzca pułku Kirysyerów J. C. Wysokości W. X. NASTĘPCY CESARZEWICZA i 2 brygady dywizyi Kirysyerów gwardyi *Tunański 1*, zostający przy 5 korpusie piechoty *Siemionow 1* i Dowódzca 2 brygady 11 dywizyi pieszej *Łańskoj 1*; — Św. Stanisława 1 klasy, Jenerał-majorowie: Dowódzca Izmajłowskiego pułku gwardyi i 2 brygady piechoty gwardyjskiej, z orszaku J. C. Mości *Kozłow 1*, Dowódzca pułku Grenadyerów Cesarza Austriackiego *Żukow 2*, zostający przy 5 korpusie piechoty *Ostrogadzki*, Dowódzca 1 brygady 14 dywizyi pieszej *Żabokrycki*, Dowódzca 1 brygady 15 dywizyi pieszej *Artamonow*, Naczelnik 5 dywizyi Artylleryi *Meyer 1*, Dowódzca 1 brygady 13 dywizyi pieszej *Budberg 3*, Dowódzca pułku Strzelców gwardyi *Musnicki* i Dowódzca pułku Litewskiego gwardyi i 5 brygady piechoty gwardyjskiej baron *Saltza 2*.

Ukaz CESARSKI do Rządzącego Senatu, z dnia 5 Listopada 1852 r.

«Przychylając się do wielokrotnych przedstawień Głównej Duchownej i Cywilnej Zwierzchności za Kaukazem, o niedogodnościach zarządzania tam przez Duchowieństwo nieruchomości majątkami i osiadłymi w nich włościanami, co odciąga toż Duchowieństwo od właściwych i najświętszych jego obowiązków i nie odpowiada ogólnemu w Cesarstwie porządkowi, uznaliśmy za pożyteczne oswobodzić je od tak niestosownego dlań ciężaru, wynagrodziwszy w zupełności za pobierane dotąd z majątków dochody, i dać mu przez to możność oddawania się całkowicie pełnieniu Pastorskiej powinności. W skutek tego RozKAZUJEMY:

1) Nieruchome osiadłe i nieosiadłe kościelne majątki w Gruzji oddać w zarząd Skarbowy.

2) Oddanie to dokonać według kameralnych inwentarzy, darownych Nadań (Hudżar), Wyroków Senatu, Dekretów sądownictw miejscowych i w ogólności stosownie do dokumentów, jakie się znajdują w Gruzijsko-Imeretińskim Synodalnym Kantorze, tudzież w granicach obecnego posiadania. Wszystkie pomienione dokumenta również oddać w zawiadywanie Skarbu według szczegółowych rejestrów, wraz z aktami spraw, do majątków odnoszących się tak ukończonych, jak i nieukończonych, samo zaś oddanie ma być dopełnione przez Zarządzających kościelnymi dobrami.

3) W zamian za zajęte majątki wypłacać Zarządowi Duchownemu ze Skarbu tę samą summę, jaka jest wyliczona ostatnim budżetem dochodu rocznego, to jest *siedemdziesiąt dwa tysiące pięćdziesiąt trzy ruble, pięćdziesiąt jedną kopiejkę srebrem*, bez zaległości, terytawie, zaczynając od 1 Stycznia i takową summę przysyłać do Synodalnego Kantoru.

4) Wszelkie powiększenie dochodów nad pomieniony budżet, jakie może wyniknąć z ulepszanego zarządu majątków, przez pierwsze trzy lata po oddaniu majątków do Skarbu, w zupełności, a w następujących po tém dziewięciu latach w połowie, obracać wyłącznie na ulepszenie stanu dóbr i na złożenie zapasowego kapitału; drugą zaś połowę oddawać Zarządowi Duchownemu; po upływie zaś lat dwunastu, całą takową przewyżkę oddawać w rozrządzenie Zwierzchności Duchownej. Zresztą użycie wspomnianych w tym 4 punkcie summ ma następować za zobopolną zgodą Głównej Duchownej i Cywilnej Zwierzchności za Kaukazem.

5) Zaległości podatkowe i trunkowego poboru za lata, w których dobra zostawały w zarządzie kościelnym, uzyskać i przysłać do Synodalnego Kantoru; samo zaś uzyskanie zaległości z lat przeszłych, do czasu oddania w zarząd Skarbowy, poruczyć władzy cywilnej, z odpowiedzialnością za wypłacenie takowych w takiej ilości, jaka się okaże rzeczywistą, na zasadzie miejscowego sprawdzenia rachunków zaległości bezspornych i z mocy prawa do uzyskania przypadających.

6) Dochody z majątków, zostających obecnie pod sporem, nieweszłe do budżetu normalnego jedynie z powodu nie-

ukończenia spraw o nich, w razie ostatecznego przysądzenia tych majątków na rzecz Kościoła, również pieniężne uzyskania za niesłuszne przez kogokolwiek ich posiadanie, oddawać w rozrządzenie władzy Duchownej. W przewodzie nieodsądzonych dotąd spraw o spornych majątkach zachowywać istnący obecnie porządek a ostatecznym wyrokiem sądownictw w tych sprawach, jeżeli takowe na niekorzyść kościoła zapadną, nie nadawać mocy prawa, bez poprzedniego zawiadomienia Synodalnego Kantoru i odebrania odeń odezwy. W takich spornych o dobra kościelne sprawach, w których uzyskanie będzie przysądzone od Duchowieństwa, takowe uzyskanie, wraz z wzięciem majątków w zarząd Skarbowy, ma upadać na Skarb, z zastrzeżeniem wszakże, iżby wydatek z tego tytułu przez Skarb poniesiony, był powrócony za pierwszym razem z przewyżki dochodu z dóbr, jaka na zasadzie punktu 4 będzie się należała władzy Duchownej.

7) Pozostawić w zarządzie duchownym: a) domy, zajmowane przez Duchowne zakłady, duchowne osoby i przez urzędników wydziału duchownego, wraz z należącymi do tych domów miejscowościami; b) posiadłości, wyznaczone na udziały dla domów Biskupich, i klasztorów, w przedstawieniu Najśw. Synodu wyszczególnione i w załączającym się spisie wymienione; tym zaś, którym takowe udziały są wyznaczone dozwolić albo w nich gospodarzyć, alboliteż, za zobopólną ugodą z władzą cywilną, pobierać za nie od Skarbu pieniądze, stosownie do przynoszonego przez nie dochodu. Gdy niektóre z tych posiadłości wchodzi do składu normalnego budżetu dochodów, według którego ma być wypłacana Duchowieństwu summa, przeto, pozostawiając je w zarządzie Duchownym, dochód z tych posiadłości z budżetu wyłączyć. Co się tyczy Cerkwi, przy których w aktach nadania wymienione są osiadłe i nieosiadłe dobra, takowym wyznaczać, przy wzięciu dóbr do Skarbu, udziały, przede wszystkim z takich posiadłości, które nie weszły do budżetu dochodów i to tam jedynie, gdzie z uwagi władzy Duchownej, wydział będzie uznany za konieczne potrzebny; gdzie zaś wypadnie wydzielić Cerkwiom coś z posiadłości wymienionych w budżecie dochodów, stosownie do tego dochód, jak wyżej powiedziano, z budżetu wyłączyć.

8) Zaopatrzenie domów Biskupich i Klasztorów w posługaczy etatowych dopełnić przy samém wzięciu dóbr w zarząd Skarbowy, za wzajemnem porozumieniem się, co do ich liczby, Namiestnika Kaukaskiego z Exarchą Gruzji, pozostawiając do wyboru Zwierzchności miejscowej, albo wyznaczyć potrzebną liczbę posługaczy, albo, w razie jakiegobądź w tém niedogodności, wypłacać potrzebną na najem takiej że liczby wolnych posługaczy summę, bez potrącenia jej z normalnego budżetu.

9) Po wyłączeniu z normalnego budżetu wykazanego w nim dochodu z posiadłości, pozostawionych na wydziały, summy normalnego budżetu mającej się wypłacać, w żadnym przypadku nie uszczuplać, ażeby nie pozbawić Du-

chownej władzy środków załatwiania stałych w jej zakresie wydatków.

10) Na koszt zarządu majątków Kościelnych, po wzięciu ich do Skarbu, obracać te same środki, jakie dotąd na to były używane, nie potrącając nic z pomienionej summy, która ma być wypłacana ze Skarbu w zamian za majątki.

«Najświętobliwszy Rządzący Synod nie omieszką uczynić stosowne ku wykonaniu niniejszego rozporządzenia.»

(Następuje spis posiadłości, pozostawianych we władaniu Duchowieństwa.)

Ukaz CESARSKI do Rządzącego Senatu z dnia 11 Grudnia 1852.

«Po rozpatrzeniu zapadłej w Radzie Państwa Uchwały, z powodu najpowinniejszego do Nas przedstawienia Rządzącego Senatu o zatwierdzeniu Magnusa *de Lagardie* w Hrabimowskim dostojenstwie, oraz o dozwoleniu mu, jako ostatniemu w rodzie, przelania tytułu Hrabi, nazwiska i herbu swego na siostrzana jego, Pułkownika gwardyi, (obecnie Jenerał-majora), Dowodzcę pułku Kawalergardów N. CESARZOWEJ *von Brewerna*, wzięliśmy na uwagę, że pomieniony *de Lagardie*, pochodząc od Jakuba Pontusa *de Lagardie*, właściciela zamku Hapsalskiego i innych posiadłości w Estlandyi, wyniesionego na godność Hrabi z potomstwem przez Dyplomat Króla Szwedzkiego Gustawa-Adolfa w roku 1615, ma już prawo do tytułu Hrabi z mocy Kapitulacyi 1710 roku Lipca 4 dnia (punkt 33) i Punktów Ugodliwych tegoż roku Września 29 (punkt 2), które, w chwili przyłączenia Lifflandyi i Estlandyi zatwierdzone i zachowane zostały Stanowi szlacheckiemu i Ziemskiemu tych prowincyj wszystkie nadane im od Królów i innych Władców prawa i przywileje.

«W skutek tego Rozkazujemy:

1.) Herb rodu *de Lagardie* wnieść do ogólnego Rossyjskiego Cesarstwa Herbarza, w oddziale Szlachty, mającej tytuły honorowe;

2.) Pozwolić hrabi Magnusowi *de Lagardie* przelać swoje nazwisko z herbem i tytułem na Siostrzana swojego, Pontusa-Alexandra-Lwa (trzech imion) *von Brewerna*, który odtąd ma się nazywać Hrabią *Brewern de Lagardie*»

W Rozkazie dziennym P. S.-Petersburgskiego Ober-Policmejsra z dnia 23 Grudnia z. r. czytamy:

«U Notaryusza Banku Angielskiego w Londynie skradzione zostały w dniu 11 (23) Grudnia 1852 roku następujące biletu kredytowe tegoż Banku:

N ^o	na summę funt. sterl.
44,141 z dnia 14 Lipca 1852	1000.
40,081 — — — — —	1000.
40,867 — — — — —	1000.
44,606 — — 13 Stycznia 1852	500.
31,935 — — 12 Kwietnia —	300.
33,335 — — — — —	300.

38,598 z dnia 9 Października 1852. . . . 50.
 41,149 — — — — — . . . . 50.
 13,414 — — 8 Listopada 1852. . . . 50.

«Polecam S.-Petersburskiej Policji natychmiast ostrzedz wszystkich bankierów, wexlarzy i inne osoby, których to dotyczyć może, iżby takowych biletów nie przyjmowali, i że wypłata za niemi jest wstrzymana; kto zaś doniesie o osobie, któraby przedstawiała pomienione bilety do wymiany lub obrotu, a doniesienie takowe spowoduje odkrycie sprawców kradzieży lub odzyskanie biletów, otrzyma od Angielskiego Banku przyzwoitą nagrodę.»

— Jego Światłość Namiestnik Królestwa Polskiego, Xiążę Warszawski, Hrabia *Paskiewicz-Erywański*, przybył do Petersburga 30 Grudnia.

— Przybył do tutejszej stolicy 29 Grudnia, JW. JXdz. *Żyliński*, Biskup Wileński.

— Po 28 Grudnia zostawało chorych na cholere w Petersburgu 445 — w ciągu doby zachorowało 84 — wyzdrowiało 27 — umarło 26 — po 29 Grudnia pozostało chorych 476.

W ciągu doby zachor. 87 — wyzdr. 29 — umarło 46 — po 30 Grudnia pozostało chorych 488.

W ciągu doby zachor. 92 — wyzdr. 34 — umarło 37 — po 31 Grudnia pozostało chorych 509.

W ciągu doby zachor. 63 — wyzdr. 20 — umarło 26 po 1 Stycznia 1853 pozostało chorych 526.

W ciągu doby zachor. 74 — wyzdr. 20 — umarło 34 po 2 Stycznia pozostało chorych 546.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 9 Grudnia (10 Stycznia.)

Rada Administracyjna Królestwa, w skutek Najwyższego dozwolenia powrotu do kraju osobom niżej wymienionym, jako też na zasadzie postanowienia z dnia 17 (29) Czerwca roku 1841, na przełożenie Dyrektora Głównego Prezydującego w Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu, stanowi:

Artykuł 1. Wracają do używania praw cywilnych od daty Najwyższej decyzji, ułaskawienie wyrzekającej: 1) Objęci postanowieniem Rady Administracyjnej, z dnia 28 Czerwca (10 Lipca) roku 1835, a.) Krasowski Roman, od dnia 15 (27) Sierpnia r. 1851; b.) Kwaśniewski August od dnia 15 (27) Grudnia r. 1851; c.) Strusiewicz Jan, od dnia 9 (21) Marca r. 1850; 2) Objęty postanowieniem Rady Administracyjnej, z dnia 2 (14) Czerwca 1852 roku, № 4,423; d.) Myszkiewicz Kazimierz, od dnia 23 Lutego (6 Marca) 1852 roku, jako daty Najwyżej udzielonego mu ułaskawienia, do której skutki konfiskaty na niego wyrzeczonej mają się rozciągać.

— Rada Administracyjna Królestwa postanowiła co następuje: Aureli Bławaczyński, Zakonnik Warszawskiego Klasztoru Augustyanów, w roku 1851 za granicę zbiegły i tamże

bez pozwolenia Rządu przebywający, za wygnańca z kraju uznany, ulega karze konfiskaty majątku, bądź już zasekwestrowanego, bądź następnie jeszcze wykryć się mogącego, a to wedle prawideł Postanowieniem z dnia 2 (14) Kwietnia 1835 roku wskazanych.

— W nocy z dnia 28 na 29 Listopada (10 na 11 Grudnia) roku zesł. złoczyńcy oderwawszy od ulicy Smolnej zapory wrót od ogrodu, następnie w jednym z okien Kancelaryi Szpitalnej Św. Łazarza wyłamawszy dragami kraty żelazne, wdarli się wewnątrz gmachu i tam z biurka, w którym mieściła się mocno okuta podręczna kassa Intendenta tegoż szpitala, po odbiciu zamków skradli summe rs. 4,737 kop. 54, prawie w samych biletach bankowych jedno-rublowych. Okoliczność, że summa ta dniem wprzód z Kassy Gubernialnej podniesioną i do szpitala przesłaną została, że nadto tak znaczna ilość pieniędzy rzadko w kassie podręcznej znajdowała się, nastęrczyła domysł, iż kradzież tę spełnić albo przynajmniej plan do niej ułożyć musiał który z ludzi obeznanych z miejscowością. Rozpoczęto natychmiast na gruncie śledztwo i przyaresztowano kilka osób, a mianowicie: stróży i posługaczy miejscowych, na których ciążyły różne winy, jako to: pijaństwo, nocne oddalanie się za obręb szpitala, opieszałość i t. p. Lecz śledztwo nie mogło odnieść pożądanego skutku i wspomnianych ludzi po kilku dniach uwolniono z aresztu. Władza policyjna dla wysłedzenia sprawców zbrodni i uspokojenia mieszkańców, niepokojonych różnemi fałszywemi wieściami, rozsiewanemi przez lekkomyślnych lub złośliwych ludzi, zarządziła nadzwyczajne środki ostrożności, a mianowicie: zwiększono patrole i obostrzono nadzór nad ludźmi podejrzanymi, jako też nad takimi, którzy nieodpowiednie swojemu stanowi czynili wydatki. W skutek tego zaczęto pilnie śledzić 3-ch ludzi nieznanych z fizyonomii, a mieniających się być handlarzami zboża i koni, którzy pokazywali się w mieście niekiedy w siwych siermięgach, niekiedy znowu przybierali na siebie wykwinny i modny ubior. Kommissarz policyi i dyrygujący wydziałem śledczym, powziąwszy wiadomość, iż jeden z nich poszukuje żony, podstawił z swego ramienia swata, przeznaczając dzień drugi święta Bożego Narodzenia do zabrania z nim znajomości; u jednego z szynkarzy za rogatkami Wolskimi zamówiono obiad, po obiedzie zaś miano pojechać o kilka wiorst do mieszkania panny, o której rękę miał się ubiegać ów młody mężczyzna. Przebrany swat uprzedził konkurującego, że na obiad przybędzie także Wójt pobliskiej gminy, zawołany w całej okolicy gospodarz, a jego dawny przyjaciel. Tym Wójtem był Kommissarz Wydziału Śledczego.

Z zaproszonych najpierwszy stawił się tenże Kommissarz wraz z strażą, którą otoczył dom, ustawiając ją w miejscach skądby nie mogła być widzialną, a zaleciwszy wszystkim, iżby za danym białą serwetą znakiem, skoncentrowali się i wpadli do izby, sam z przebranym swatem wszedł wewnątrz. Niebawem także przybyli dwaj nieznajomi. Po

napiciu się wódki i przejedzeniu zakąski, wszczęto rozmowę o kradzieżach i rabunkach praktykowanych po wsiach, o okradzeniu kassy Św. Łazarza i innych zbrodniach. Nieznajomi biorąc w tej rozmowie udział, opisywali morderstwa i rozboje popełniane na gościncach, a udając oburzenie zapewniali, że zbrodniarze nie mogą ująć zasłużonej kary i że ich czeka szubienica.

Tymczasem zastawiono obiad. Kommissarz pragnąc najprędzej sprawę tę zakończyć, nie dojadłszy jeszcze zupy, daje umówiony znak, za którym dobrani wzrostem i siłą ludzie wpadają do szczupłej izby. Wtenczas wspomniany urzędnik powstawszy, groźnym do biesiadujących przemawia głosem: «Dość tej komedii, kto ty, a kto ty?» Obaj złożyli świadectwo Wójta gminy Sulencie w pow. Mławskim, gdy tymczasem przy stole jeden z nich mienił się być poddanym pruskim, drugi zaś z pow. Lipnowskiego. Usłyszawszy wydany rozkaz aresztowania, wzięli na stronę Kommissarza prosząc, ażeby nie robił im subiekcyi i ofiarując za uwolnienie po 100 rubli od osoby. Takowa propozycja wzmacniając podejrzenie, skłoniła tego urzędnika do użycia surowszych środków. Kazał więc sprowadzić dwie doróżki, które stały niedaleko i aresztowanych po godzinie 5 po południu odwieźć do ratusza. Podczas rewizyi znaleziono przy jednym z nich rs. 1621, przy drugim zaś rs. 831 w samych biletach jedno-rublowych; następnie odebrano im trzy sznurki pereł urykańskich z klamerką brylantową i broszę antykameę z rabunku dworu w Płochocinie pochodzące, w końcu zaś dwie pieczęcie, jedną Magistratu m. Dobrzynia, drugą Magistratu m. Wyszogroda, na łupku marmurowym rżnięte. Takowe dowody nie pozostawiały już wątpliwości, i że ujęci ludzie byli szkodliwymi społeczeństwu zbrodniarzami, ubrano więc ich w odzież aresztancką i okuto w kajdany. — Pierwszy z nich wedle posiadanych świadectw, nazwał się Janem Ossowskim, następnie Olszewskim, drugi Alexandrem Olszewskim, Antonim Maliszewskim, w końcu Teodorem Waśniewskim, rodem z Warszawy, co dokładnie sfalszowaną metryką urodzenia udowodnił. Też samej nocy, w toku badań, sprowadzono ośm koni i trzy bryki, garderobą, bielezną w kufrach i walizach, oraz miedzią i zaprzęgami różnemi wyładowane, które w kilku odległych od siebie zajazdach miasta ulokowane były; trzeci ich wspólnik, Franciszek Michałowski, nie zdążywszy osiąść już osiadłego konia, ratował się ucieczką. Aresztowani dwaj zbrodniarze, badani powtórnie około godziny 2 po północy, przyznali: 1) że zbiegli ich spółnik, Franciszek Michałowski, będąc na kuracyi w szpitalu św. Łazarza, w tym właśnie czasie kiedy pieniądze do kassy zwieziono, jako wyleczony wypisał się a znając miejscowość, był ich przewodnikiem w spełnieniu tej kradzieży, którą przybrawszy do siebie trzech tutejszych żydów, w liczbie osób sześciu dokonali; 2) przyznali także, że wyjeżdżając różnemi czasami niby za handlem zboża w powiat Warszawski, spełniali po dworach gwałtowne kradzieże, a mianowicie: w Płochocinie na rs. 1,500 w pre-

cyozach i innych przedmiotach, w Otwocku na rs. 3,000 w srebrach i garderobie, w Święcicach na rs. 50, przez wyłamanie spichrza, w zbożu, w Rempinie pow. Mławskim w gotowiznie rs. 1,500, w Borkowie pod Sierpcem w plebanii, skradli kilkaset złotych i zegar stołowy, monstrancją i kielich jak twierdzą pozostawili. Prócz tego w różnych okolicach pow. Lipnowskiego i Mławskiego, dopuszczali się kradzieży koni, trzody chlewnej i t. p. rzeczy. W trakcie prowadzącego się śledztwa Zarząd Ober-policmeistra m. Warszawy otrzymał odezwę sądu poprawczego Wydziału Płockiego o zarządzenie śledzwa zbiegłych z rozbitej bandy rozbojników Felixa Dąbek v. Dąbkowskiego, Jana Szpejenki v. Wiśniewskiego i Demetrego Buczkowskiego, którzy razem z innymi złoczyńcami już ujętymi i w więzieniach w Brodnicy i Płocku osadzonymi, uzbrojeni w broń palną, takowej w razie oporu przeciwko broniącym swej własności używali i liczne rozboje połączone z rabunkiem w Prussach i pow. Lipnowskim spełniali; że nadto Felix Dąbek v. Dąbkowski, jako herszt tej bandy, przy napadzie na dom młynarza Roślikowskiego w osadzie Przeszkoda, był przez niego postrzelonym w ramię i w pierś. Okoliczność ta podała myśl Kommissarzowi policyi wydziału śledczego zrewidowania aresztowanych, jakoż u mieniacego się być ostatecznie Teodorem Waśniewskim, znalazł małą bliznę od postrzału szrutem w ramię prawe. Wobec tych dowodów, zbrodniarz widząc iż się już na nic nie przyda ukrywać prawdziwe nazwisko, wyznał że rzeczywiście jest Felixem Dąbek v. Dąbkowskim, hersztem bandy poszukiwanym.

Prócz zatrzymanych w areszcie Olszewskiego i Dąbka, mieszkańców powiatu Lipnowskiego, żony Olszewskiego i Maryanny Kowalewskiej, kochanki zbiegłego Michałowskiego, ujęto i aresztowano jeszcze siedm osób tutejszych, które przez głównych sprawców powołanemi zostały. (G. W. P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

FRANKFURT. Donoszą z Frankfurtu do Gazety Augsburskiej, że Sejm Niemiecki, na posiedzeniu 30 Grudnia, uchwalił postanowienie, uznające urzędowie Rząd Cesarski we Francyi. Prezesowi Sejmu polecono zawiadomić o tem Posła Francuzkiego, margrabię de Talleney. (J. de S.-P.)

AUSTRYA. Piszą z Wiednia do Nowej Gazety Pruskiej, z dnia 28 Grudnia 1852.

«Z pewnego źródła dowiadujemy się, że bardzo niedawno jeszcze, kilka statków wojennych, stojących na kotwicy w Pola i Trieście, odebrały rozkaz odpłynąć do Castelnovo i zatrzymać się do nowego rozkazu w ujściu Cattaro. Nasza dalmatska eskadra czuwa ze swej strony nad punktami wybrzeża, gdzie posiadłości tureckie stykają się z austryackimi a nasze statki parowe ciągle dowożą nowe posiłki załogom w Dalmacyi.

— Zkądinąd donoszą, że nasze siły morskie znacznie zostaną powiększone; Cesarz Jmć zatwierdził projekta budowy kilku okrętów i mianowicie 2 lub 3 fregat parowych, ku czemu będzie przystąpiono za odkryciem się sposobnej pory.
(J. de S.-P.)

ANGLIJA.

LONDYN, 1 Stycznia. Główne organa prasy peryodycznej z największą pochwałą mówią o osobach składających nowo utworzony Gabinet. *Times* np. tak się wyraża: «Zaprawdę, jest to zbieg niezwykle zdolności. Dość jest wymienić osoby, żeby pokazać siłę nowego Gabinetu. Wszelki atak przeciw nim, musiałby się odbić na samym napastniku. Doczekaliśmy się nakoniec Rządu silnego. Jest to fakt, któremu nikt nie może zaprzeczyć, ani nadważyć, dla tego też wszyscy go uznają.» w *Morning Chronicle* o tymże przedmiocie czytamy: «Uważany pod względem imion, jakie go składają, Gabinet lorda Aberdeen jest jednym z najświetniejszych, jakie kiedykolwiek i gdziekolwiek widziano u steru Rządu. Pierwszy Minister Lord Aberdeen, lord John Russell, lord Palmerston, sir James Graham, P. Gladstone, są to wszystko mężowie, zdolni zająć pierwsze miejsce, a kiedy się zwróci uwaga na dalszych członków, można rzec śmiało, że prócz lorda Derby i P. Disraeli, Gabinet obejmuje w sobie wszystkie znakomitości Parlamentowe, dziś jeszcze czynnie w Anglii działające, bo lordowie Brougham i Lyndhurst, oraz Margrabia Lansdowne, zesli już od lat wielu na stopień drugorzędny publicznego życia, z powodu nader podeszłego wieku swego.»

Zresztą gazety napełnione są adressami nowych Ministrów do swych wyborców Parlamentowych, z wyłożeniem ducha i dążeń nowego Gabinetu, który, jakśmy już namienili, jest kombinacją zasad liberalnych z konserwatorskimi.
(J. de S.-P.)

— W kilku gazetach piszą: «Mamy pewną nadzieję, że w pierwszej połowie Kwietnia spełni się wypadek, którego skutkiem będzie pomnożenie Rodziny Królewskiej.»

— Lord Stanley of Alderley mianowany został Vice-prezesem Biura Handlu i Płatnikiem jeneralnym Armii, Vice-hrabia Canning Dyrektorem jeneralnym Poczty, P. Charteris jednym z Lordów Skarbu. I tak, Ministerstwo Skarbu zostało uzupełnione. Nie licząc Pierwszego Lorda, Pierwszego Ministra hrabi Aberdeen i Kanclerza czyli Ministra, P. Gladstone, Lordami Skarbu są: P. John Sadley, lord Alfred Harvey i P. Charteris.

Również została uzupełniona Admiralicja; prócz Pierwszego Lorda (Ministra), sira J. Graham, są: Vice-admirał Hyde Parker Pierwszym Lordem Marynarki, Kontr-admirał M. F. P. Berkeley Drugim, kapitan R. S. Dundas, kap. A. Milne i Pan W. F. Cowper Lordami, P. Bernal Osborne Sekretarzem Admiralicji.

— Lord Alfred Paget mianowany Wielkim Koniuszym Królowej.

— Przedwczora Lord Aberdeen dawał w swoim hotelu w Argyle-street pierwszy swój Gabinetowy obiad.

Też przedwczora Lord John Russell przyjmował urzędowie Cłowników Ciąła Dyplomatycznego w hotelu Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

— Gazeta *Morning Advertiser*, zwolennica ostatniego Gabinetu, zawiera rozmaite twierdzenia, którym słusnie można nie dowierzać. Podług tej gazety, niezgoda wkradła się już pomiędzy członków nowego Rządu; lord John Russell jest tylko tymczasowo Ministrem Spraw Zagranicznych i po otwarciu nanowo Parlamentu, a najdalej przed samemi świętami Wielkonocnemi, lord Clarendon zajmie tę posadę *i t. p.*

— W nocy Bożego Narodzenia straszliwa burza panowała na wybrzeżach Anglii; nie zapamiętają nic podobnego od 1839 roku. Zewsząd przybyszą najsmutniejsze wiadomości, około stu osób zginęło na morzu w rozmaitych okrętobiciach. W Irlandyi też burza spustoszyła wiele wsi, w samym Dublinie obalone kominy i drzewa zabiły kilku ludzi. W samym gabinecie Namiestnika, lorda Eglington, zawałił się komin, szczęściem lord nieraniony.

FRANCYA.

PARYŻ, 3 Stycznia. Monitor wczorajszy ogłasza Dekret Cesarski, z dnia 31 Grudnia, którym Dwór Cesarski złożony został jak następuje:

Pierwszy Jałmużnik, Biskup Nancy.

Wielki Marszałek pałacu, marszałek Vaillant.

Pierwszy Prefekt pałacu, pułkownik baron de Beville.

Wielki Podkomorzy (Grand Chambelan) książę de Bassano.

Pierwszy Szambelan, hrabia Bacciocchi.

Wielki Koniuszy, marszałek de Saint Arnaud.

Pierwszy Koniuszy, pułkownik Fleury.

Wielki Łowczy, marszałek Magnan.

Pierwszy Łowczy, pułkownik hrabia Edgar Ney.

Wielki Mistrz Obrzędów, Książę Cambacères.

— Taż gazeta urzędowa zawiera jednoczasowie Dekret Organiczny, modyfikujący organizacją Rady Stanu, Senatu i Izby Prawodawczej.

— Przez Dekret Cesarski z dnia 29 Grudnia, Książę Hieronim, stryj Cesarza, mianowany Gubernatorem Honorowym Hotelu Inwalidów, gdy wysokie położenie, nadane mu Dekretem, mianującym go Następcą Tronu na wypadek bezpotomnego zejścia Cesarza, nie dozwala mu zachować nadal urzędu, do którego przywiązane jest podwładztwo i odpowiedzialność.

— Dekretami z dnia 30 tegoż m. mianowani: Jenerał Dywizji Arrighi de Casanova, Książę Padwy (Jan Tomasz), Gubernatorem Hotelu Inwalidów.

P. Troplong, Pierwszy Prezes Sądu Kassacyjnego, jeden z Vice-prezesów Senatu, Prezesem Senatu.

P. Baroche, Vice-prezes Rady Stanu, Prezesem tejże Rady.

P. Rouher, Prezes Wydziału Prawodawczego, Vice-prezesem Rady Stanu, z zachowaniem dotychczasowych obowiązków.

— Dekretem z dnia 31 Grudnia, Cesarz mianował trzynaście siedmiu nowych Senatorów.

Innym Dekretem tegoż dnia Prokurator Jeneralny przy Sądzie Kassacyjnym P. Delangle, mianowany Prezesem Sądu Cesarskiego Paryzkiego, na miejsce P. Troplong, mianowanego Prezesem Senatu.

— W części nieurzędowej dzisiejszego Monitora umieszczony jest artykuł następujący:

«W ostatnich czasach wyszły z pod prasy rozmaite dzieła, między innemi jedno, mające tytuł: «Granice Francyi» (*les limites de la France*), które zdają się mieć za cel popieranie dążenia, przypisywane Rządowi.

«Rząd wyrzeka się wszelkiej solidarności z autorami tych pism, których duch równie jest daleki od zamiarów Cesarza, jako i od jawnie oświadczonej przez niego polityki.»

— Dotąd nie bito jeszcze ani srebrnej ani złotej monety ze stemplem Cesarskim; pieniądze takie ukażą się zapewne w ciągu Stycznia. (*J. de S.-P.*)

Paryż, 4 Stycznia. Obrzęd przeniesienia relikwii świętej Genowefy, Patronki Paryża, z katedry N. Panny (*Notre Dame*) do kościoła św. Genowefy, (przedtem Panteonu, który powrócony został świętemu swemu przeznaczeniu), odbył się w dniu wczorajszym z wielką uroczystością. Wielu Ministrów znajdowało się na tym obrzędzie; Cesarz zaś był przedstawiany przez dwóch swoich adjutantów. Arcybiskup Paryzki celebrował i miał stosowną mowę. (*J. de S.-P.*)

— Oto jest spis nowo-mianowanych Dekretem 31 Grudnia Senatorów:

Jenerał dywizji hrabia de Flahaut — Margrabia de Pastoret — Jenerał dyw. hr. de Grouchy — Jenerał dyw. de Laplace — Minister robot publicznych Magne — Margrabia de Larochejaequelein, dawny deputowany — Wielkorządca Algeryi, Jenerał dywizji Randon — Jenerał dyw. Rostolan — Hrabia de Las-Cases, dawny deput. — Hr. Achilles Delamarre — Hr. de Villeneuve de Chenonceaux — Jenerał dyw. d'André — Jenerał dyw. Gemeau — Xiążę de Bauffremont — Pierwszy Prezes Sądu Cesarskiego Paryzkiego Delangle — Jenerał dyw. Létang — Xiążę de Mouchy, deputow. Izby Prawodaw. — Jenerał dyw. Le Pays de Bourjolly — Minister Spraw Wewn. hr. Fialin de Persigny — Clary (Joachim) — Jenerał dyw. Foucher — Jenerał Vaudrey — Maillard, były Prezes Sekcyi w Radzie Stanu — Jenerał dyw. Gues-Viller — Jenerał dyw. hr. Roguet — Vice - admirał Bergeret — Desmasieres, były Pierwszy Prezes w Angers — Cavenne, Vice-prezes Rady jeneralnej dróg i mostów — Vice-admirał Cécile, dawny deputowany — Jenerał dyw. Korte — Jenerał dyw. Charron — Hrabia de Barral — Jenerał dyw. hrabia Bonet — Xiążę Bonaparte (Lucyan) — Baron de Bourgoing, były Poseł — Xiążę de Bassano — Hrabia Tascher de la Pagerie — Barthe, Pierwszy Prezes Izby Obrachunkowej.

Paryż, 6 Stycznia. W Monitorze dzisiejszym, w części urzędowej, pod dniem 5 Stycznia, czytamy: «Cesarz Jmé odebrał w Tuileries, od P. de Kislew, Posła nadzwyczaj-

nego i Ministra pełnomocnego N. Cesarza Jmci Wszech Rosyj, listy, które go potwierdzają na jego posadzie przy J. C. Mości. P. de Kislew, przywieziony na posłuchanie Cesarzkie w karcie Dworskiej, przedstawiony był N. Panu przez Mistrza Obrzędów, wprowadzającego Posłów.

(Depesza telegraficzna z Paryża, z dnia 7 b. m. odebrana w Berlinie, donosi, że Posłowie Pruski i Austriacki otrzymali swoje nowe listy wierzytelne 6 Stycznia.)

— Posłowie Wirtemberski, Bawarski, Toskański, Hano-werski, Badeński i Saski, oraz Poseł Stanów Zjednoczonych otrzymali od swoich Rządów nowe listy wierzytelne. (*P. P.*)

— Za odebraniem 6 Stycznia wieczorem na małym zgromadzeniu Giełdy wiadomości o posłuchaniu mianem przez P. Kislew, kurs w tejże chwili podskoczył o cały frank.

— Papież, jak słyhać nie przyjedzie do Paryża; między Ojcem świętym i Cesarzem panuje niejaka oziębłość odkąd dowiedziano się, że Stolica Apostolska nie wprzód uznała Cesarza, jak za porozumieniem się z Austrią. (*P. P.*)

— Tenże Monitor ogłasza wykaz ogółu głosów narodu na uchwałę Senatu, przywracającą Cesarstwo, do którego dotąd brakło kilku protokołów, mianowicie z Algeryi i niektórych Gmin Departamentów Finistère i Var. Cyfry tego ogółu są następujące: Głosujących było 8,157,752 — Za Cesarstwem: 7,839,552 — Przeciw Cesarstwu: 254,501 — nieważnych 63,699.

— W Paryżu bardzo mało zajmują się polityką. Publiczność myśli głównie o gotujących się uroczystościach urzędowych. Z nich najwięcej mówią o balu, który ma być dany Cesarzowi przez Senat i zaćmić wspaniałością wszystko, co dotąd widziano.

— W gazecie *Presse* umieszczony jest list Xięcia Murata, zadający fałsz jednej gazecie włoskiej, która doniosła, że Król Neapolitański ofiarował mu 12 milionów franków wynagrodzenia za dobra osobiste Króla Joachima, skonfiskowane w roku 1815 i że takowa propozycja została przyjęta. (*J. de S.-P.*)

WŁOCHY.

WERONA, 30 Grudnia. Król Jmé Maxymiljan Bawarski przybył tu dziś po południu. Król Jmé był przyjęty przez Marszałka Radeckiego i raczył przyjąć ofiarowany przez niego obiad, na którym znajdowali się też naczelnicy władz cywilnych i wojskowych miasta.

TURCYA.

Od granic austriacko-tureckich piszą, że tam zapal na rzecz Czarnogorców doszedł najwyższego stopnia. Serbskie gazety mocno w tym duchu działają i jawnie proponują ustąpić pograniczne z Montenegro miasta i połączyć dawną Zentę ze starożytnymi granicami i Hercogowiną, dla złożenia niepodległego Chrześcijańsko-Serbskiego Państwa, a tym sposobem Turcyja pozbyła by się narodu, który nigdy nie był spokojnym i zawsze miał się w pogotowiu do wojny. W rzeczy samej, położenie Turcyi nader jest wątpliwe. W

Albanii wszystko się burzy; niegdyś 5,000 czarnogorców opierało się 35-cznej armii tureckiej, pod wodzą Mahmuda-paszy; dziś chrześcijańscy mieszkańcy Albanii i Hercegowiny są w stanie zburzenia, a czarnogórcy mają 12,000 wojska. Połową dowodzi Xiążę Daniel, a drugą stryj jego Jerzy. Wezyrowi Skutari powiodło się wszakże zebrać 20,000 ludzi; sądzą, że niezwłocznie przyjdzie do stanowczego zwarcia się.

Porta czynne przedsięwzięcie środki i uzbraja różne oddziały *Redifu* (milicyi, uorganizowanej na wzor Pruskiego Landwehru), i zgromadza je w Monastyr i t. d. a wszystko to przeciw Montenegrinom. (P. P.)

AMERYKA.

STANY ZJEDNOCZONE. Odebrano wiadomości z New-York po 15 Grudnia.

Odbyły się już wybory na Prezydenta Stanów, ale obrachowanie głosów nie jest jeszcze ukończone; dotąd największa liczba jest za PP. Pierce i King.

Przez telegraf odebrano z Nowego Orleanu ważne wiadomości z Kalifornii po 16 Listopada. Pożar zniszczył prawie do szczytu miasto Sacramento; zgorzały prawie wszystkie domy i mnóstwo ludzi zginęło. Pożary również wybuchnęły w San-Francisco i Marysville. (J. de S.-P.)

NAJPÓŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

WJEDEN, 4 *Stycznia*. Baron Prokesch von Osten mianowany został Pełnomocnikiem - Prezesem Sejmu Niemieckiego.

— Piszą z Wiednia, że odbyła się już kilkakrotnie Rada Ministrów w przedmiocie spraw Bosnijskich i wojny Turków z Czarnogorcami. Mówią że Austria zachowa najściślejszą neutralność, lecz jeżeli która z stron wojujących przejdzie jej granice, lub ktokolwiek z agentów Cesarzkich poniesie jaką krzywdę, wtedy zapotrzebowane będzie najzupełniejsze zadośćuczynienie. Ponad granicą Austriacko-Bosnijską wyciągnięty będzie obserwacyjny korpus. (P. P.)

BERLIN. Gazety Wiedeńskie piszą, że Król Pruski pojedzie do Wiednia w pierwszych dniach *Stycznia*.

— Piszą z Berlina do gazety Augsburskiej 1 *Stycznia*, że z powodu wygnania dwóch wychodźców polskich z W. Xięstwa Poznańskiego, ze skierowaniem ich do Francyi, Poseł tego kraju w Berlinie oświadczył Ministrowi Spraw Zagranicznych, że na przyszłość ludzie tej kategorii nie będą wpuszczani w granice Francyi. (J. de S.-P.)

PARYŻ, 7 *Stycznia*. W części urzędowej Monitor dzisiaj donosi, że w dniu wczorajszym Posłowie Pruss, Austrii i miast Anzeatyckich złożyli Cesarzowi nowe swe umocowania.

Tenże numer zawiera Konwencyą handlową zawartą z Belgiją, 9 Grudnia. (J. de S.-P.)

LONDYN, 6 *Stycznia*. Wykaz stanu finansowego za ostatni kwartał jest tak zaspokajający, że *Times* twierdzi, że możnaby, bez uciekania się do nowych środków, zaopatrzyć potrzeby obrony kraju i zmniejszyć podatki. Kwartał ten, w porównaniu z odpowiednim przeszłorocznym, przedstawia 702,776 funtów sterl. przewyżki.

— Lord John Russell, lord Palmerston i sir Graham, zostali bez oporu obrani nanowo deputowanymi na Parlament, równie jak i kilku innych członków Gabinetu. W ogólności sądzą, że Gabinet obecny będzie miał wielką większość w obu Izbach.

— Okropny wypadek zaszedł 4 *Stycznia* na drodze żelaznej Nord-West pod High-Bridge, o milę od Oxfordu. Przez niewytłumaczoną lekkomyślność maszynisty, który pomimo ostrzeżenia, puścił się w drogę z pociągiem od 4 wagonów z 20 podróżnemi, pociąg ten wpadł na ciężki transport węgla, ciągniony z największym rozpędem przez dwa parowozy z Islip. Uderzenie było straszliwe; wszystkie parowozy zeskończyły z relsów, a wagony zbiły się w jedną masę wraz z ładunkiem węgla i ciałami ludzkimi, tak że z trudnością można było wydostać ranionych i trupów. Niewiadomo jeszcze wielu ludzi zginęło, bo czekano na przybycie Sędzi śledczego. Pięciu konduktorów i opalaczy na miejscu zabici. Jedna z ciężkich lokomotyw, wiozących węgiel, wyskoczywszy z relsów, wryła się w otaczające bagno tak głęboko, że dla wydobywania jej trzeba było użyć do 3,000 ludzi i dwóch potężnych machin parowych. (J. de S.-P.)

STOCKHOLM, 5 *Stycznia*. Król Jmć, poprawiając się stopniami na zdrowiu, może już przechadzać się po pokoju. Xiężniczka Eugenija również ma się lepiej i można ją było pokilkakrotnie zanieść do N. Ojca, na trzecie piętro. Doktor Hus miał już wrócić do Paryża, kiedy J. K. Wysokość Xiężna Następczyni, przeziębwszy się po połogu, dostała zapalenia. Szczęściem choroba została przecięta i gorączka już znacznie się zmniejszyła. (J. de S.-P.)

KONSTANTYNOPOL, 25 *Grudnia*. Od granic tureckich donoszą o przybyciu Ferik Jzmaila paszy do Mostar. Dwa bataljony wyszły w pochod i zdają się mieć na celu pokroświenie buntownych poddanych chrześcian (rayas) w Pera, Dobronjak, Banjani i Grahowa, których lękają się połączenia z Czarnogorcami. Na żądanie Jzmaila paszy Metropolita Grecki upomniął ludność miejscową do uległości Porcie i przebaczenie udzielone jest wszystkim buntownikom którzy się poddadzą, jeżeli przyrzekną, że się nadal od buntu wstrzymają. Znaczne siły zbierają się w Bosnii i Hercegowinie, naprzód dla poskroświenia ducha rewolucyjnego w Hercegowinie, a następnie, dla wspierania wyprawy na Montenegro. (J. de S.-P.)